

Saaremaa, Muhu ja Ruhnu

Ümbritsetuna ligi tuhandest väikesaarest ja laiust on Eesti suurim saar Saaremaa oma nime auga ära teeninud.

Peale pooltunnist praamisõitu jõudes Muhu saarele tunded, kuidas siin aeg puhkab, loodus ja traditsioonid ei ole ajas palju muutunud. Muhu on tuntud oma kauni käsitöö poolest, erksad värvid ja lilltikandid on inspireeritud just saare suvisest õitellust, siin leidub üle 25 kaitsealuse orhideeliigi. Ligi 440 miljonit aastat tagasi kujunenud fossiiliderikka siluri klindi kulgemist saab jälgida paljandite ja pankadena ka Saaremaa põhjarannikul.

13

Muhu saart ja Saaremaad ühendav Väikese väina tamm on üks linnuvaatlejate meelispaiku, rände ajal lendab siit üle tuhandeid veelinde ja värvulisi. Elamusi pakub Saaremaa lääneosas asuv mereline Vilsandi rahvuspark. Soodsate veeolude korral saab siit jalgsi läbi mere Vilsandi saarele, suur võimalus on kohata "rahupoissi" ehk hüljest.

Kauni looduse kõrvalt tasub põigata ka mereäärseesse kuurortlinna Kuressaarde. Siin tasub kohe paariks päevaks aeg maha võtta, nautida spaahoolitsusi ja jalutada hubases vanalinnas. Linnas kuulsaimes vaatamisväärsuses, 14. sajandist pärinevas uhkes piiskopilinnuses, tegutseb täna Saaremaa Muuseum. Ajaloolise linnasüdame mõnusad kohvikud, kohalik toit, Saaremaa suitsukala ja koduõlu ning rikkalik valik spaahotelle või väikesi turismitalusid Saaremaal ootavad Sind.

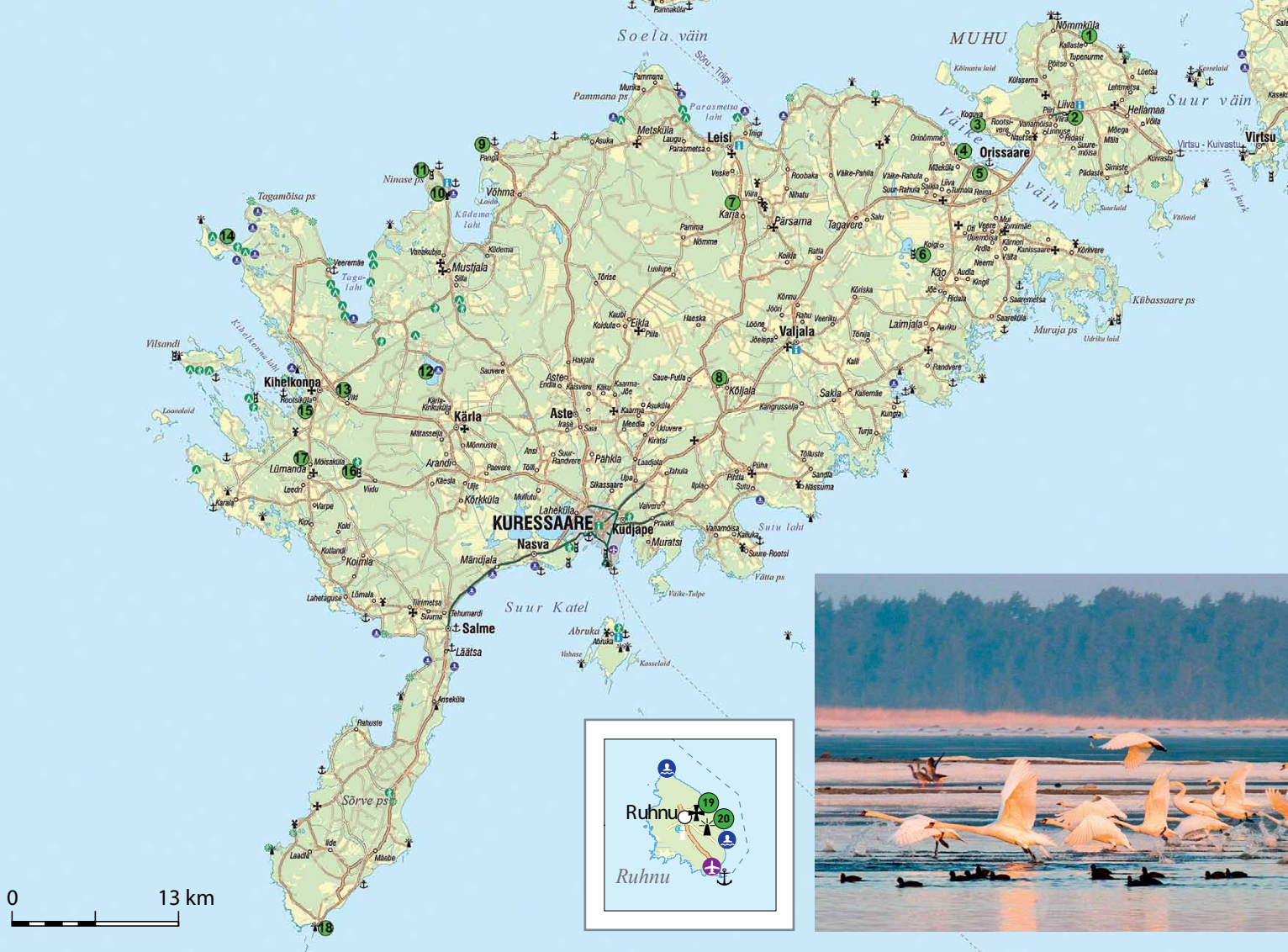
Kui linnasuminas tekib igatsus taas looduse ja laulvate liivade järele, siis Roomassaare sadamast paaritunnise sõidu kaugusel ootab Riia lahe pärl – Ruhnu saar.

18

8

VAATAMIST VÄÄRT!

- 1 **Üügu pank.** Muhu saare kauneim pank.
GPS: 58.6720, 23.2393
- 2 **Muhu Katariina kirik.** Eesti üks silmapaistvamaid varagooti ehitisi.
GPS: 58.6041, 23.2260
- 3 **Koguva kaluriküla.** Hästisäilinud ajalooline kaluriküla.
GPS: 58.5966, 23.0826
- 4 **Maasi ordulinnuse varemed.** Mereäärse linnuse varemed aastast 1345.
GPS: 58.575708, 23.037114
- 5 **Saaremaa sõjavara muuseum.** Ainulaadne ekspositsioon 20. sajandi sõdade ajaloost.
GPS: 58.5466, 23.0754
- 6 **Koigi raba õpperada,** 4,8 km.
GPS: 58.4861, 22.9896
- 7 **Angla tuulikumägi.** Neli Saaremaa pukkтуulikut, üks hollanditüüpi tuuleveski, pärandkultuurikeskuse töötodad.
GPS: 58.5254, 22.7002
- 8 **Kaali meteoriidikraatrite väli ja muuseum.** Hiidmeteoriidi langemisest tekkinud 110 m läbimõõduga peakraater Kaali järv ja kaheksa väikekraatrit.
GPS: 58.371706, 22.671977
- 9 **Panga pank.** Lääne-Eesti kõrgeim, 21 m kõrgune paene pank ja kaunimad päikeseloojangud.
GPS: 58.569869, 22.290383

- 10 **Ninase pukkтуulikud Eit ja Taat.** Saaremaa müütilised tegelased, Mustjala rahvarõivastes Piret ja Suur Töll.
GPS: 58.522777, 22.231388
- 11 **Ninase pank ja vaatlustorn.** Auguga õnnekivid, aastatuhandete vanused fossiilid, loodusvaated.
GPS: 58.543888, 22.204444
- 12 **Karujärv ja rand.** Saaremaa kauneim järv.
GPS: 58.378336, 22.229008
- 13 **Mihkli talumuuseum.** Säilinud hoonetekompleks ja tarbeesemete kogu.
GPS: 58.3498, 22.0804
- 14 **Kiipsaare tuletorn ja Harilaiu poolsaare matkarajad,** 6 või 11 km. Rannikuloodus ja põnev viltune tuletorn.
GPS: 58.495277, 21.841944
- 15 **Vilsandi rahvusparki keskus.**
GPS: 58.3329, 22.0215
- 16 **Viidumäe looduskaitseala ja õpperada,** 1,5 km. Haruldaste taimede kaitseks.
GPS: 58.2981, 22.0996
- 17 **Saaremaa Lubjapark.** 70–90 a vanad lubjaahjud ja õpperada.
GPS: 58.2934, 22.0214
- 18 **Sörve külastuskeskus.** Ekspositsioon mereajaloost ja tuletornidest.
GPS: 57.909819, 22.055279
- 19 **Ruhnu Püha Magdaleena kirik.** Eesti vanim puithoone aastast 1643.
GPS: 57.8061, 23.2444

- 20 **Ruhnu tuletorn.** Insener Eiffeli poolt kavandatud ainulaadne tuletorn.
GPS: 57.801121, 23.260293

TEENUSED

Avalik transport

Lennuühendus Kuressaare-Tallinn
www.saartelennuliinid.ee;
Praamiühendus mandrilt Virtsu-Kuivastu
www.praamid.ee,
Hiiu maale (Triigi-Sõru) ja Ruhnu (Kuressaare-Ruhnu) www.veeteed.com
Bussiliiklus www.tpilet.ee
Kohalik bussiliiklus www.bussipilet.ee või www.tpilet.ee
Kuressaare bussijaam +372 4531661.

Puhkekohad

RMK telkimisalad ja metsaonnid
www.loodusegakoos.ee
Matkarajad, info <http://saaremaaturism.ee/et/saaremaa-randaja-teeconnad>
www.saartegeopark.ee

TURISMIINFO

Saaremaa Turismiinfokeskus,

Kuressaare, Tallinna 2,
www.visitsaaremaa.ee, T: +372 4533120;
GPS: 58.252777, 22.485555.